

Justitiedepartementet

Eskilstuna kommuns yttrande - Promemorian Ett ändrat förfarande för att anmäla områden som omfattas av begränsningen av rätten till dagersättning vid eget boende

Yttrande

Eskilstuna kommun ställer sig inte bakom föreslagen förändring då den i praktiken riskerar att frångå principen om att kommuner är bäst lämpade att göra bedömningen utifrån lokala förutsättningar till förmån för länsstyrelsernas utgångpunkter för en nationellt likvärdig bedömning. Eskilstuna kommun yttrar sig om förändringen av anmälningsförfarandet och dess negativa konsekvenser för det kommunala självstyret utifrån länsstyrelsernas föreslagna roll. Särskilt då det frångår principer om att myndigheters beslut ska vara möjliga att överklaga. Yttrandet avser skälen för förslaget på sidorna fem till och med nio i promemorian och kopplas till respektive rubrik.

Anmälningsförfarandet bör ändras (s. 5)

Eskilstuna kommun anser att frågan om ett socialt hållbart mottagande som områdesbegränsningen syftar till inte är en fråga om förhållanden inom enskilda områden och/eller enskilda kommuner. Det är endast elva av trettio två kommuner som har valt att anmäla samtliga DeSO. Det är fortfarande fler kommuner av de trettio två, som gjort bedömningen att det finns möjligheter till ett socialt hållbart mottagande inom kommungränsen. Möjligheten till socialt hållbart mottagande finns därför fortfarande i tvåhundra sjuttio nio kommuner utöver de elva som anmält samtliga DeSO. Eventuella förändringar av processen bör invänta resultat från Statskontorets kartläggning av social dumpning mellan kommuner.

Länsstyrelsen ska kunna invända mot att vissa områden anmäls (s.6)

Förslaget att kommuner måste anpassa sina bedömningar i första hand efter hur tänkta områden kommer bedömas av länsstyrelserna och i andra hand utifrån lokala behov.

Sociala och ekonomiska förhållanden som ska beaktas särskilt vid bedömningen av vilka områden som får anmälas (s.7)

Ställningstagandet att det ”bör även fortsättningsvis vara att det är kommunerna som ska ha uppgiften att bestämma vilket eller vilka områden som ska omfattas av

regleringen” delas av Eskilstuna kommun. Däremot kan den föreslagna förändringen i praktiken helt frånta kommunerna möjlighet att faktiskt bestämma vilket eller vilka områden till förmån för länsstyrelsens bedömning. Något som också står i motsats till regeringens egen intention med förändringen. Länsstyrelsernas eventuella invändningar ska göras utifrån en objektiv bedömning och länsstyrelserna ska genom ”samverkan sinsemellan bidra till att urvalet av områden blir likvärdigt runt om i landet”. Risken är stor att hänsyn därför inte tas till lokala förutsättningar och istället styrs av länsstyrelsernas gemensamma utgångspunkter för ett nationellt likvärdigt urval. En särskild risk med detta är att DeSO ibland inte alltid speglar lokala förutsättningar.

Kraven på enhetlig dialog med samtliga trettiotvå kommuner behöver synliggöras för länsstyrelserna. För att kommunerna ska kunna hantera sina anmälningsförfaranden måste länsstyrelserna vara transparenta med hur de avser att göra sina bedömningar och utifrån vilket underlag. Underlag måste finnas tillgängligt innan kommunerna påbörjar arbetet med nya anmälningar. Om det finns områden som avses anmälas som kan vara på gränsen utifrån länsstyrelsernas underlag för bedömningar måste kommunerna veta det för att komplettera analysen för dessa områden. Annars är risken att kommuner får invändningar på tänkta områden som bygger på begränsat underlag men inte kan omprövas.

Länsstyrelsens ställningstagande i yttrandet ska inte få överklagas (s. 9)

Det skapar en komplicerad process för kommunerna. Regeringen uttrycker tydligt att det inte är ett alternativ att låta länsstyrelserna välja områden på egen hand och inte heller att endast anmäla områden där det finns en samsyn på förhand. Om det inte finns en samsyn om att ett område ska anses ha sociala och/eller ekonomiska utmaningar mellan kommun och länsstyrelse så är det enligt förändringen länsstyrelsens uppgift att invända mot ett/flera områden. Kommunerna behöver därför i sina anmälningar utgå från hur länsstyrelserna gör sina bedömningar för att undvika invändningar då länsstyrelsernas yttranden inte kan överklagas.

Det ska finnas möjlighet för kommuner att komplettera för att motivera varför ett område ska omfattas om länsstyrelsen invänder. Något som i praktiken går emot Regeringens intention om att anmälningsförfarandet ska vara så effektivt som möjligt. Om inte kommunerna vet på förhand hur länsstyrelserna gör sina bedömningar är risken stor för en ineffektiv process då kommuner kan tvingas komplettera tänkta anmälningar. Något som riskerar att dra ut på tiden då anmälningsförfarandet måste ta hänsyn till ordinarie årsplanering för nämndsammanträden i kommunen.

Om kommunerna å andra sidan har vetskap och anpassar sin handläggning utifrån länsstyrelsen underlag för bedömning kan processen vara effektivare men på bekostnad av lokal anpassning och möjligheter för kommuner att göra egna bedömningar som tidigare beskrivits under kommentarer kopplat till sidan sju i promemorian.

ESKILSTUNA KOMMUN